

Sygn. akt IV 1Ka 459/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział IV Karny - Odwoławczy, Sekcja ds. postępowań szczególnych i wykroczeń w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Jabłońska-Malik

Protokolant: st.sekr.sądowy Agata Kaleta

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 grudnia 2013 roku sprawy

M. P.

obwinionej o wykroczenie z art. 86 § 1 kw i art. 97 kw

z powodu apelacji wniesionej przez obwinioną,

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieliczce, Wydział II Karny z dnia 14 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II W 661/12,

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy i zwalnia obwinioną od uiszczenia należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. IV 1 Ka 459/13

UZASADNIENIE

M. P. została obwiniona o to, że:

w dniu 23.04.2012 r. około godz. 8:05 w miejscowości L., ul. (...) kierując pojazdem m-ki F. (...) o nr rej. (...) wyjeżdżając w prawo z podporządkowanej ulicy (...) nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu kierującemu pojazdem m-ki V. (...) o nr rej. (...) jadącemu ulicą (...) od strony m. K. doprowadzając do kolizji drogowej, czym spowodowała zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a następnie po zaistniałej kolizji drogowej około godz. 8:07 w m. L., ul. (...) odjeżdżając z miejsca zdarzenia drogowego w kierunku miejscowości K., nie zachowała należytej ostrożności podczas prowadzenia pojazdu i stworzyła zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w taki sposób, że uderzyła K. Ś. otwartymi drzwiami pojazdu m-ki F. (...) o nr rej. (...), który podszedł do kierującej w celu uzyskania danych niezbędnych do sporządzenia oświadczenia a K. M. zmusiła do ucieczki celem uniknięcia potrącenia, po czym odjechała z miejsca zdarzenia drogowego, tj. o wykroczenie z art. 86 § 1 k.w. i art. 97 k.w.

Sąd Rejonowy w Wieliczce wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2013r. w sprawie II W 661/12 orzekł w tym przedmiocie następująco:

I. obwinioną M. P. uznaje za winną popełnienia czynów zarzuconych jej wnioskiem o ukaranie stanowiących wykroczenia z art. 86 § 1 k.w. i art. 97 k.w. i za to na mocy art. 86 § 1 k.w. w zw. z art. 9 § 2 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i 3 k.w. wymierza obwinionej łącznie karę grzywny w wysokości 2 000 (dwóch tysięcy) złotych;

II. na podstawie art. 119 k.p.w. w zw. z art. 624§1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dn. 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 z późn. zmianami) zwalnia obwinioną w części od obowiązku zapłaty należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych określając wysokość kosztów sądowych na kwotę 881,50 (osiemset osiemdziesiąt jeden) złotych 50/100.

Od wyroku tego apelację wywiodła obwiniona, zarzucając:

- niezgodność z prawem,
- naruszenie prawa materialnego,
- obrazę prawa procesowego mającego wpływ na treść wyroku,
- nieprawidłową interpretację przepisów,
- błąd w ustaleniach faktycznych,
- nierozpoznanie istoty sprawy,
- pozbawienie prawa do obrony poprzez odmowę ustanowienia obrońcy z urzędu, oddalenie wniosku o wyłączenie Sędziego oraz wniosków dowodowych, w szczególności wniosku o przesłuchanie dzieci – pasażerów samochodu pokrzywdzonego, przeprowadzenie wizji lokalnej, powołanie innego biegłego ds. rekonstrukcji wypadków drogowych i o powołanie biegłego psychologa i chirurga,
- brak reakcji Sądu na wnioski dotyczące podejrzenia składania fałszywych zeznań przez świadków.

W konkluzji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz ponowne rozpatrzenie sprawy.

W treści apelacji obwiniona uzupełniająco podniosła, że pokrzywdzony K. Ś. w sposób niezgodny z art. 22 i 23 Prawa o ruchu drogowym wykonał manewr wymijania pojazdu ciężarowego o masie powyżej 7t, szerokości 2,5m, wysokości 2m i długości 5-7m, skręcającego w lewo, a kierowca ciężarówki złamał prawo drogowe wycofując z ulicy podporządkowanej na ulicę z pierwszeństwem przejazdu oraz stojąc na światłach awaryjnych na wysokości znaku drogowego ograniczającego prędkość do 40km/godz. W ocenie skarżącej zgodne z prawdą były tylko pierwsze zeznania świadka Ł. K.. Kolejne zeznania stanowiły ucieczkę od odpowiedzialności za wykroczenia, których się dopuścił. Ponadto powodem składania tej treści zeznań były negatywne emocje wobec niej jako osoby protestującej z innymi mieszkańcami M. przeciwko prowadzeniu pojazdów tego tonażu po drodze dojazdowej do posesji mieszkańców. Wskazała też, że gdy została uderzona i zepchnięta na ogrodzenie sąsiadki była już uczestnikiem prawego pasa ul. (...), czego dowodzą uszkodzenia jej samochodu. Dodatkowo zarzuciła, że ekspertyza biegłego jest niekompletna i oparta na protokoły oględzin, które nie zostały potwierdzone jej podpisem. Wreszcie ze względu na gabaryty samochodu V. (...) jej samochód nie mógł kolidować zderzakiem z samochodem pokrzywdzonego.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionej nie zasługiwała na uwzględnienie albowiem jej zarzuty okazały się niezasadne. Nie było zatem podstaw do uwzględnienia wniosku apelacji o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Nie potwierdziły się zarzuty obrazy prawa procesowego, materialnego i błędu w ustaleniach faktycznych dokonanych przez Sąd pierwszej instancji.

Zacząć wypada od zarzutów, których zasadność skutkować musiałaby uchyleniem wyroku, tj. zarzutu dotyczącego stronniczości Sędziego Referenta oraz pozbawienia obwinionej prawa do obrony.

Co do zarzutu braku bezstronności Sędziego należy stwierdzić, iż Sąd Odwoławczy nie dopatrywał istnienia okoliczności uzasadniających wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy Sędziego Macieja Pragłowskiego z mocy ustawy (art.40 kpk), ani też wyłączenie się przez Sędziego z własnej inicjatywy. Żadna ze wskazanych przez skarżącą okoliczności nie stanowi również okoliczności tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności Sędziego, czy wskazywać na tendencyjność w rozpoznaniu przez niego sprawy. W szczególności okolicznością taką nie jest rzekome związanie Sędziego Referenta z inną sprawą cywilną obwinionej. Twierdzenia M. P. są w tym zakresie gołosłowne. Ponadto okoliczność ta została podniesiona dopiero na etapie postępowania odwoławczego, a zatem z

przekroczeniem terminu określonego w art. 41 kpk w zw. z art. 16§1 kpw. Jeśli zaś chodzi o wniosek o wyłącznie Sędzię złożony w toku postępowania przed Sądem I instancji, z uwagi na oddalenie wniosków dowodowych obwinionej, to został on należycie rozpoznany i uzasadniony (k.152).

Brak jest także podstaw do uznania, iż w niniejszej sprawie doszło do naruszenia prawa do obrony obwinionej poprzez odmowę ustanowienia obrońcy z urzędu w trybie art. 22 kpw. Postanowienie Sądu (k.61) było słuszne zważywszy, że obwiniona była w stanie ponieść koszty obrony bez poważnego uszczerbku dla niezbędnego utrzymania siebie i rodziny, a za wyznaczeniem jej obrońcy z urzędu nie przemawiało dobro wymiaru sprawiedliwości, mając na uwadze nieskomplikowany charakter przedmiotowego postępowania oraz ustalenie, że M. P. potrafi samodzielnie korzystać z przysługujących jej uprawnień, co znalazło potwierdzenie w toku dalszego postępowania i aktywnym jej w nim uczestnictwie. Obwiniona doskonale orientowała się w przebiegu rozprawy, zadawała pytania oraz składała liczne wnioski dowodowe, a jej prawo do wypowiedzi i prezentowania stanowiska nie było w żaden sposób ograniczone. Miała zatem zapewnioną pełną i niczym nieograniczoną możliwość bronięcia się przed zarzutami.

W ocenie Sądu Odwoławczego także ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy nie są dotknięte żadnym błędem. Zgromadzony materiał dowodowy został poddany przez Sąd rzetelnej ocenie. Kontrola odwoławcza nie daje podstaw do przyjęcia, tego aby w procesie jego analizy i oceny przez Sąd meriti, wkraśl się jakiś błąd.

Sąd Rejonowy w przystępnym sposób, wskazał dłaczego zeznania

świadków i zebrane w sprawie dokumenty uznał za wiarygodne, a odrzucił wyjaśnienia obwinionej kwestionującej swoje sprawstwo. Ocena ta dokonana zastała zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Pozwoliła ona Sądowi Rejonowemu na ustalenie stanu faktycznego odpowiadającego rzeczywistemu przebiegowi zdarzenia. Również subsumcja norm prawa dokonana została w sposób prawidłowy. Wskazano na realizację wszystkich elementów podmiotowo i przedmiotowo istotnych.

W szczególności wbrew twierdzeniom skarżącej zebrany materiał dowodowy był wystarczający do wydania rozstrzygnięcia odnośnie zarzucanego czynu z art. 86§1 kw w zw. z art. 97 kw. W świetle zeznań świadków, dokumentacji zdjęciowej oraz opinii biegłego ds. rekonstrukcji wypadków drogowych poza wszelkimi wątpliwościami pozostaje fakt popełnienia przez M. P. przypisanego jej wykroczenia.

Jeśli chodzi o dowód z wyjaśnień obwinionej, to Sąd I instancji poddał go solidnej i rzeczowej kontroli wskazując adekwatne argumenty przemawiające za odmową im wiary we wskazanym zakresie.

Odnosząc się do zarzutów dotyczących opinii biegłego w zakresie techniki samochodowej oraz technicznej i kryminalistycznej rekonstrukcji wypadku drogowego inż. S. P. (k.97-107) wskazać należy, iż skarżąca nie wykazała w skuteczny sposób, w jakim zakresie kwestionowana opinia wraz z ustną opinią uzupełniającą jest niepełna, niejasna, nierzetelna, czy wewnętrznie sprzeczna.

Podstawę wyciąganych przez biegłego wniosków stanowiła całość zabezpieczonego materiału, w tym dokumentacja fotograficzna. Biegły zapoznał się z wersją wydarzeń przedstawioną przez obwinioną oraz świadka K. Ś., stwierdzonymi uszkodzeniami samochodów i był na miejscu zdarzenia. W rezultacie we wnioskach końcowych kategorycznie stwierdził, iż przyczyną kolizji było nieprawidłowe postępowanie kierującej samochodem F. (...), polegające na naruszeniu obowiązku zachowania szczególnej ostrożności przy wjeżdżaniu na skrzyżowanie. Opinia biegłego, zarówno pisemna jak i ustna uzupełniająca, jest zupełna, jasna, logiczna oraz udziela odpowiedzi na postawione pytanie w sposób nie budzący żadnych wątpliwości. Została ona wykonana przez osobę o odpowiednich kwalifikacjach i umiejętnościach. W tych okolicznościach brak jest podstaw do kwestionowania fachowości, czy też rzetelności sporządzonej opinii oraz materiału będącego podstawą jej wydania.

Wobec treści apelacji dodać wypada, że biegły prawidłowo oparł się na protokole oględzin samochodu obwinionej. To, że nie został on podpisany przez M. P. było wynikiem jej decyzji (tj. odmowy dokonania tej czynności k.7-8), a nie

błędu przy sporządzaniu protokołu, który pozbawiał by go walorów dowodowych. Okoliczność ta nie może być zatem przedmiotem zarzutu.

W opinii biegły przedstawił materiał dowodowy oraz metodykę badań w sposób umożliwiający prześledzenie logiczności wyciągniętych wniosków. Słuchany na rozprawie udzielił wyczerpujących odpowiedzi na pytania obwinionej oraz odwołując się do sporządzonego rysunku podał, że ślady uszkodzeń w samochodzie V. (...) wysokościami w pełni korespondują z uszkodzeniami na F. (...) (k.145), zaś mechanizm uszkodzeń odpowiadał wersji kierującego V. (...), zgodnie z którą do uszkodzeń doszło nie w momencie, kiedy obwiniona jechała po prostej ale w momencie gdy skręcała w prawo (k.145).

W tym stanie rzeczy słusznie Sąd nie dostrzegł potrzeby i konieczności dopuszczania dowodu z opinii innego biegłego (k.145).

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji prawidłowo oddalił też wnioski obwinionej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychologa i chirurga na okoliczność obrażeń i zachowania obwinionej (k.145v). Tego rodzaju dowód w realiach faktycznych niniejszej sprawy nie miał bowiem znaczenia dla możliwości ustalenia przebiegu zdarzenia i sprawy kolizji.

Podobnie trafnie oddalił Sąd wniosek obwinionej o przesłuchanie pasażerów samochodu pokrzywdzonego (k.155,164), mając na uwadze, że były to dzieci obcokrajowców i nie mogły mieć wiadomości przydatnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a także wniosek o przeprowadzenie wizji lokalnej celem ustalenia, że samochód pokrzywdzonego nie brał udziału w zdarzeniu (k.80), wobec uznania że dowód ten jest nieprzydatny do stwierdzenia wskazanej w tezie dowodowej okoliczności. W tym miejscu zauważyć wypada, że na miejscu zdarzenia wizji dokonał biegły inż. S. P. (k.98), a spostrzeżenia z jej przeprowadzenia stanowiły materiał, który posłużył mu do wydania opinii w niniejszej sprawie. Z kolei z relacji świadków jednoznacznie wynika, że pokrzywdzony nie jechał sam, lecz przewoził dzieci do szkoły międzynarodowej w L. (k.1v, 78v, 4v).

Co zaś się tyczy ewentualnych naruszeń prawa przez świadka Ł. K., to nie stanowią one przedmiotu niniejszego postępowania. Poza tym, to zachowanie obwinionej doprowadziło do wypadku, nie zaś postępowanie świadka.

Sąd Rejonowy dokonał przy tym prawidłowej oceny dowodu z zeznań Ł. K. uznając je za wiarygodne. Z wersją świadka koreluje relacja K. Ś.. Wbrew zarzutom, świadek słuchany po raz pierwszy nie twierdził, że skręcał w ul. (...), a jedynie, że miał zamiar skręcić w ul. (...), gdzie mieści się siedziba jego firmy, lecz gdy zobaczył samochód obwinionej z uwagi na to, że ulica ta jest wąska, postanowił zatrzymać się na poboczu ul. (...) i poczekać aż kierująca F. (...) wyjedzie. Stojąc zaś na poboczu włączył światła awaryjne (k.6). Twierdzenia obwinionej co do negatywnego nastawienia do niej świadka nie znajdują natomiast żadnego potwierdzenia w treści dowodów lecz stanowią subiektywne odczucia M. P..

Sąd Odwoławczy nie podzielił także zdania apelującej odnośnie naruszenia przez pokrzywdzonego art. 22 i 23 Prawa o ruchu drogowym. W trakcie kolizji ciężarówka stała na światłach awaryjnych, a nie skręcała. K. Ś. był więc uprawniony do wykonania manewru jej ominięcia.

Wszystko to sprawia, że nieuprawnione jest twierdzenie, jakoby zaistnienie kolizji było konsekwencją niewłaściwego zachowania się innych uczestników ruchu drogowego.

Wreszcie, wobec treści zarzutów stwierdzić trzeba, że Sąd w toku postępowania nie miał obowiązku reagować na składane przez obwinioną oświadczenia odnośnie składania fałszywych zeznań przez świadków (k.79, 144v). Swoje stanowisko co do wiarygodności dowodów, słusznie wyraził dopiero na etapie ich oceny.

Podsumowując, poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i dokonana ocena dowodów są prawidłowe, apelacja nie mogła więc odnieść oczekiwanego przez apelującą skutku. Sprawstwo obwinionej, jej wina, a także kwalifikacja prawna czynu nie budzą wątpliwości.

Z uwagi na fakt, iż wyrok został zaskarżony w całości, Sąd Odwoławczy zbadał również rozstrzygnięcie w przedmiocie kary. Powołane przez Sąd Rejonowy okoliczności w pełni uzasadniały wymierzenie obwinionej grzywny w wysokości 2.000 zł, która jest współmierna do stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości przypisanego jej czynu.

Mając na uwadze powyższe, a nadto stwierdzając, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnych uchybień, które należałoby uwzględnić niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art.440 kpk w zw. z art. 109 § 2 kpw oraz art. 104 § 1 kpw), Sąd Odwoławczy uznając apelację za niezasadną, zaskarżony wyrok - na zasadzie art. 437§1 kpk w zw. z art. 109§2 kpw - utrzymał w mocy, a zgodnie z art. 624§ 1 kpk w zw. z art. 119 kpw zwolnił obwinioną od uiszczenia należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

SSO Elżbieta Jabłońska-Malik